

Länsstyrelsen
Västerbotten

2026-05-04

Ärende: 1636-2026

Yttrande över promemorian "Utökat skydd för vissa civila vapentransporter" (Ds 2026:3) Fö2026/252

Bakgrund

Länsstyrelsen Västerbotten har beretts möjlighet att lämna synpunkter på **promemorian " Utökat skydd för vissa civila vapentransporter" (Ds 2026:3) Fö2026/252"**.

Promemorian utgår från ett ökat behov av skydd för särskilt skyddsvärda civila rörliga objekt och vapentransporter, baserat på den förändrade hotbild och det försämrade säkerhetspolitiska läget i Europa. Länsstyrelsens synpunkter redovisas nedan.

Ärendet

I promemorian redovisas de ställningstaganden som är gjorda och de grunder som detta baseras på.

Länsstyrelsen Västerbotten delar i stort slutsatserna i promemorian och bifaller det lämnade förslaget. Vi vill dock uppmärksamma några frågeställningar som vi inte anser ha besvarats i promemorian.

Vi ser det som lämpligt att beslutet fattas av Länsstyrelsen i det län där transporten utgår ifrån. Det skulle kunna vara av vikt för Länsstyrelsen i det län där transporten terminerar också informeras. Till detta ska då betänkas vikten av begränsad informationsspridning kring en sådan transport och behovet att skydda den informationen från att nå personer och aktörer som kan utgöra ett hot mot en sådan transport. Det blir viktigt att upprätthålla säkerhetsskyddet och begränsa informationsspridningen i mesta möjliga mån då endast en mindre grupp behöver informationen.

När det gäller transporten så betonar vi vikten av att nyttja faciliteter som erbjuder ett förstärkt skydd vid uppställning och rast där så är möjligt. I annat fall behöver transportören överväga vilken resurs som kan vara nödvändig. Detta regleras även delvis i vapenlagen. En intressant aspekt är även hur man avser upprätthålla ett rörligt skyddsobjekt, med olika dimensioner beroende på om man är i rörelse eller har ställts upp för kortare eller längre tid, tex övernattnig. Om skyddsobjektet endast berör fordonets omedelbara närhet kan det vara enklare att hävda skyddsobjektet. Avser skyddet ett större område innebär det svårigheter till följd av påverkan på annan trafik och fordon vid uppställningsplatser med mera.

Svårigheter kan uppstå i samband med oplanerade stopp. En transport som tvingas stanna till följd av exempelvis fordonsfel eller stopp i trafiken blir en särskild utmaning som behöver hanteras. Där kan svårigheter uppstå i hantering av ett rörligt skyddsobjekt i en sådan situation. Oklarheter kring hanteringen i en sådan situation utgörs exempelvis av trafiksäkerhetsaspekter, frågeställningen huruvida skyddsvakt kan avvisa andra personer och fordon vid en tillfällig (oplanerad) uppställningsplats och hanteringen av behörig trafik längs en väg. Andra svårigheter kan röra hantering av omhändertagna, då hanteringen av sådana personer kan påverka förmågan att bevaka objektet.

I promemorian diskuteras inte frågan om vad som är en större respektive en mindre mängd vapen eller försvarsmateriel. Detta skulle med fördel kunna förtydligas.

Det diskuteras inte heller i promemorian vem som kan ansöka om ett sådant rörligt skyddsobjekt, eller om det skulle röra sig om några särskilda begränsningar. En annan intressant fråga är om vilka möjligheter en länsstyrelse har att sätta villkor för en transport, exempelvis rörande uppställning eller val av färdväg, eller vilken bevakning som kan vara relevant för en viss transport.

I likhet med slutsatserna i promemorian anser Länsstyrelsen inte att den utökning som föreslås skulle hota eller inskränka grundlagsskyddade fri- och rättigheter, utan får anses vara relevanta åtgärder utifrån den hotbild som finns.

Ärendets handläggning

Beslut i detta ärende har fattats av enhetschef Magnus Hansson med beredskapshandläggare Christer Forsberg som föredragande. I ärendets handläggning har även länsjurist Tina Beer medverkat.

Magnus Hansson

Christer Forsberg